

Mekana Yibate yi Pol ketima kenje botu be Korent

Yo ndi Pol, mō tomun Yesus Krist kete sendi mekana mete yōkō.

Nyangwe to lepi te yi nye kwadye tedye waka ké, yo nde, nye Pol gbate kpaša mō tomun Yesus Krist. Yo nde, ɓaɗa ɓomō dikima nye meso nde, Pol yeti kpaša mō tomun Yesus na. Yasi te yi nye lepe ké yeti gbakasi na. Nye yeti mō mesay me Njambiyē na. Yori Pol ke lepo tedye ne saɗsaɗ nde, yo yeti ɗete na. A ke yekidyē nda yi nye saɗgwama ne kwalō meɓone wete wete ké.

Wuse yakama ɓake mekana maka ke nyangwe menɗabiye yitati:

1. Pol ke lepo kasi ɓo mesay mene, pile sendi to te (kumte 1-7).
2. Kasi ndemna meyasi yí kamna ɓenɗoɗ ɓan be Yerusalem (kumte 8-9).
3. Pol ke tedye nde, yo Kumande Yesus nye nye mesay mete (kumte 10-13).

¹ Mi Pol, Njambiyē tōkuma mi nde, mi ɓêki mō tomun Krist Yesus nda yi nye Njambiyē kwadya ké. Yo mi sine maɗ wusu Timote kete mekana maka kenje wune njoɗ botu ɓete ɓe tike temō ke yi Njambiyē ke Korent ɓaka. Wuse kéti kenje sendi ɓomō hene ɓe Njambiyē jebama ke ndiɗgele meneti me Akay nde, né ɓo wokuna ndi ne nye ɓaka. ² Njambiyē Saɗgwē wusu nè

Kumande Yesus Krist kêl ngikwa ne wune, nye sendi wune tete.

³ Wuse lûksa Njambiyè te Sangwe ne Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist. Nye Da te ε gwe ngwete wusu ke meyasi hene. Nye Njambiyè te ε wedye metemo musu yí nye sendi wuse deti ke meyasi hene. ⁴ A ke wedye metemo musu mengimo hene yí nye wuse deti ke kwalò mebòne hene te yi dya wuse ké, né wuse nje bu wedya temò te yi Njambiyè kele ne wuse ké kè wedye sendi ne metemo me botu bete be sangwa ne kwalò mebòne hene baka. ⁵ Yo nde, nda wuse ke sangwa ne mebòne budyate, keto wuse ke bengwe *Krist ké, dete sendi, Njambiyè ke wedye metemo musu budyate yí nye wuse deti, keto sine be Krist me sangwate. ⁶ Nge be nde, wuse ke sangwa ne mebòne ndana, yo né Njambiyè wedye metemo mun yí nye wune deti, na jonngwe ne wune. Nge nye wedye metemo musu yí nye wuse deti, yo na wedye sendi metemo mun yí nye wune deti. Yite ta kelò nde, wune bèki ne deti te yi gbiso kwalò kiya mebòne mete yi wuse sangwa nò muka ké. ⁷ Ma wuse ne bibina temò ne ngbik ne wune nde, wune ta gbiso mebòne mete. Keto he ke duwe gba nde, nda wune ke ngbo sangwa ne mebòne sine wune ké, dete sendi, Njambiyè ta wedye metemo mun sine wune yí nye wune deti nda yi nye kele ne wuse ké.

⁸ Ma wune njon, wuse yeti ke kwadye nde, wune ndèkimangwe kasi mebòne mete yi wuse sangwama nò ke Asi ké na. Wuse sangwama ne

méboné kwà to te, sosu siyó, ε wuse take nde, he ta keló nan, yusu siyma. ⁹ Gbate, wuse ne nguru wusu jayma nde, yaña yeti se na, he bá nda mó jobó te yi bo pèsima nde, bo ta wo nye kó. Njambiye jayma nde, méyasi kwânnangwe dete, ma wuse me nje be ne bibina temó ke deti su ne nguru wusu, né wuse nje kpal be ndi ne bibina temó ke yene, nye Njambiye te ε womiye bemun kó. ¹⁰ Bo tedya wuse méboné kwey ke Asi diy wo wokó. ε Njambiye jonḡwe wuse soḡe ke méboné mete. A ta kè sendi mbómbu yí jonḡwe wuse muka dete. Gbate, wuse ne bibina temó nde, a ta kè mbómbu jonḡwe wuse sendi dete ke metu mete yi nje ké. ¹¹ Ke yinóri wune ta kame sendi wuse ne nje menḡweta mun, dete budya bomó ta ḡgweta ne nye, na jonḡwe wuse. Njambiye ne ḡgikwa. Kome nye ta yeḡsa ke menḡweta mete, jonḡwe wuse ke beya méyasi mete yi mónde wuse ké, budya bomó benóri ta nje kaḡe misi kenje kwey nye nye wosoko, keto a jonḡwa wuse.

¹² Ma yasi te yi kele nde, wuse lúksa yotu su ké, yo nde, temó su ke lepó nye wuse nde, wuse jonnama pupunate, jonna sendi ne ḡgben ke njoka botu be meneti maka, jeko kwà kwangó sine wune. Jonḡwe te yite wúla ke yi Njambiye. Wuse tí jonna dete ne dʻyano te yi wule ke yi botu be meneti maka na. Yasi wete, wuse kpalma jonna ne nje ḡgikwa te yi Njambiye. ¹³ Ma yasi te yi wuse kete ké, yo ndi yasi te yi wune tole nè yi wune woke ke moy mekana musu ké. Yeti yiña yaña dele na. Mi ne bibina temó

nde, wunε ta woko biye to meyasi maka ndana kumo njena, ¹⁴ keto wunε sima woko biye yiŋa ke njokate. Meyasi mete, yo nde: Ke *Yeso Nyangwe Kumande, yo wuse ta kelo nde, wunε lúksa yotu yun keto su, wunε má kelo sendi nde, wuse lúksa yotu su keto yun. ¹⁵⁻¹⁶ Mi ke kombile duwe nde, wunε sima duwe dεte, ε mi take nde, mi ta pa kande kè beŋε wunε, má nje kwà kè pele Maseduwan. Mi takima nde, ηge mi yokwe Maseduwan, má nje yokwe sendi ne koko kumo pele yun. Ke kɔŋte yey, wunε má kame mi, né mi kè ne kendi mbe kumo Yuda. Yite ta kelo nde, mi kúm ke yun menŋa yiɓa, né mi kel sendi kimo yasi ne wunε menŋa yiɓa. ¹⁷ Wunε béŋa nan, metake membe tĩ be ka ne ηgberη ke kendi te yi mi kwadya kelo ké? 'Mi takinama ka ke yite nda botu be meneti maka? 'Mi ma nje tapita ka ne dyem yiɓa lepɔ nde: <J,> ke numbu, kpalɔ seŋε nde: <Be,> ke moy temɔ? ¹⁸ Gbakasi, Njambiye tɔnjukwe meyasi mete yi nye si kpo ké. Dete sendi, meyasi mete yi wuse lepima nye wunε ké yeti dyem yiɓa, <j,> ke numbu, <be,> ke moy temɔ na. ¹⁹ Wuse lépi dεte, keto Yesus Krist, Monɔ Njambiye tĩ diki lepɔ nde: <J,> ke numbu, kpalɔ seŋε nde: <Be,> ke moy temɔ ke kiya yasi wete na. A dikima lepɔ ndi gbakasi ke meyasi hene. Ma yo Krist Yesus te mbete yi sine Silve nè Timote dikima pele kasi ne nye wunε. ²⁰ Sendi, yo ne nje *Krist yi Njambiye dikima tonje meyasi hene te yi nye dikima kpo ké. Dete sendi, wuse kwán ndi ne nje wene yi lepɔ nye Njambiye nde: <J, *amen,> yí nye ne Njambiye

luksa. ²¹ Sendi, yo Njambiyε ne ηguru wene kele nde, sine wune kēn mbombu dīyɔ ne ηgbingim ke jonḡwe te yi wuse dīye sanḡwate sine be Krist ké. Yo ndi sendi nye tɔke wuse ke njoka botu be meneti maka, kwɔ nye wuse Kimɔ Sisiη ke yotu. ²² Njambiyε kwetima sendi wuse yiηa yɔ ne. Yo te, yo Kimɔ Sisiη. Ma yí tedye wuse nde, a ta nye wuse kimɔ mɛyasi hene, ε nye kande pa nye wuse Kimɔ Sisiη te ke metemɔ nda yi mumɔ kande nye ndɔtukwe yí ladye ne ηḡɔlɔkɔ ké. ²³ Ma mi ke lepɔ ke mbombu Njambiyε, a ke duwe jonḡwe d̄yembe kimɔ duwate. Nḡe be nde, kumɔ muka mi t̄i pa kē se weri ke Kɔrent na, yo keto mi yeti ke kwadye nde, wune b̄êki ne menjanḡwe ke temɔ na. ²⁴ Yeti nde, wuse ke kwadye tedye wune yiηa yasi ne ηḡaη ke nje tikina temɔ te yi wune tike ke yi Yesus Krist ké na. Yasi wete, wuse ke kpalɔ kelɔ say sine wune, né wune nje be ne mesosa, keto ke tikina temɔ te yi wune tike ke yene ké, wuse ke duwe nde, wune ke sumɔ kol dīyɔ ne ηgbingim kē nɔ mbombu.

2

¹ Dete, mi ne ηguru wombe pesima nde, yo yeti kimote nde, mi yɔkwe ne kɔkɔ kē weri ne ηgambi ke temɔ na, ² keto nḡe mi nye wune ηgambi ke temɔ, nda má nje nye sendi mi mesosa kɔ? Mɔ te yi mi nya nye ηgambi ke temɔ d̄ete kɔ yakama nje nye sendi mi mesosa? ³ Nḡe be nde, mi ketima mekana d̄ete kenje wune, yo nde, mi nje be ne ηgambi wule ndi ke kiya botu bete be diyma nye mi mesosa ke temɔ ke ηgimɔ

te yi mi ta dya weri ké. Mi ketima dete ne bibina temo ne wune hene nde, kome mi be ne mesosa ké, wune sendi ne mesosa. ⁴ Mi ketima mekana mete kenje wune ke moy nyanawe mebone, temo mbe ke jaba, mi ketima ne misidyé ke misi. Mi ti kete dete yi nye ne wune ngambi ke temo na. Yo né wune duwe nde, mi ke kwadye wune kwa to te.

⁵ Nge be nde, mbanja ke njoka yun kelma yasi te yi nya jakoso ngambi dete ke temo, a ti kél ne mi na, yasi wete, a kél ne wune hene. Ma he pan lepo nde, yeti wune hene na, me nje be nde, mi dekidya lepi. ⁶ Sulo bomo ke njoka yun bamama ne nye, ma yakama dete. ⁷ Ma ndana, wune kpâl tiko nye ne ngwete ke beya yasi te yi nye kelma ké, nye nye deti ke temo, kambo yija nyanawe menjanawe me nje ngangile temo ne. ⁸ Dete, mi ke kite wune nde, wune pési nde, wune ta tedye nye mekwadya mete yi wune ndi no gbate sungwe ne nye ké. ⁹ Mi ketima sendi mekana mete kenje wune yi bofe ne wune, né mi bej, ho wune ke wokuna ne mi ke meyasi hene. ¹⁰ Ma nge wune tike mumo ne ngwete ke beya yasi te yi nye kelma ké, mi sendi tikima nye ne ngwete. Ke be mi, nge be nde, mo te kelma yija beya yasi sungwe ne mi, mi má tiko nye ne ngwete keto yun ke mbombu *Krist, ¹¹ keto nge wuse ti tike nye ne ngwete na, *Satan ta kwa ne nje te yite yi sebile ne wuse. Ma wuse yeti ke ndekima beya metake mene ne mbet na. ¹² Mi temma kumo Turuwas yi ké lepo Kimo Tom ke kasi Krist mate. Mi kumma dolo nde, Nyanawe Kumande sima bute nje nye mi yi kelo nye mesay. ¹³ Ko dete,

temo mbe ti be ne te na, keto mi ti dole man mbe Tit na. Yori yi mi janama ne botu be Njambiyε kwā kε Maseduwan kε.

Kasi jonja mbon

¹⁴ Wosoko ne Njambiyε! A ke kendo ne wuse mengimo hene, keto sine be *Krist sangwate. Krist sima namo wuse, wuse me wokuna ne nye. Njambiyε ke kendo ne wuse ke membey hene yi tedye nde, Krist sima lanja meyasi hene. A ke tomo wuse kenje ke mbey hene, ne wuse ke pel Kimō Tom ke kasi Krist, ne bomō duwe nye. Pelnā Kimō Tom te nda lobinda te yi lapidya kε nō ke membey hene kε. ¹⁵ Wuse gbate nda lobinda te yi nye Njambiyε mesosa, keto wuse ke lepō melepi mene ke kasi Krist nye bomō. Wuse ke lepō nye botu bete be ma ju, ko nye baka be ke yambile baka. ¹⁶ Ke yi botu bete, melepi me Njambiyε te yi wuse lepε kε nda beya metul yi ke kelo nde, bo gwāki bone. Ma ke yi bari, yo nda kimō metul yi ke kelo nde, bo bēki ne jongwe te yi kpo ne kpo. Ma ke yinori, nda yakama kelo njel mesay te yite ko? ¹⁷ Ma wuse yeti nda banja budya bomō be lepε melepi me Njambiyε yi sombo ne moni ne menje hene nda yi banja botu be dyanḡwa meyasi diki kelo kε na. Wuse lēpi su melepi me Njambiyε ne kimō temo, lepō ne deti te yene, duwe sendi nde, a ta diye wuse nemeno, keto sine be Krist sangwate.

3

¹ Ma yite yi mi lepima kε, 'wune ke take ka nde, wuse ne nguru wusu ke kwadye lepō nde,

wuse yaɲa? 'Wunε ke take ka nde, wuse ke diyε yiɲa mεkana yi lepε nde, wuse kpaɓa botu bε tomun bε Yesuɓ, nε wuse kε tedye wunε? Ho nde, wuse ke diyε yiɲa mεkana dεte ke mεbɔ mun, nε wuse kε tedye baɲa bɔmɔ nda yi baɲa diki kelɔ kε? ² Yo gba wunε bε mεkana musu yi *Krist ketima gba ke moy metemɔ musu kε. Bɔmɔ hεnε yakama bεɲε duwε yo, tɔlɔ sendi yo. ³ Yo ke bεɲna nε saɲsaɲ nde, wunε mεkana mete yi Krist ketima nε nje mesay mete yi wuse kelma kε. A t̄i ketε yo nε meyasi mε ketina mεkana na, yasi wεtε, a ketima yo nε nje Sisɲ Njambiyε te ε nε jɔɲ kɔ. A t̄i ketε yo ke mεpel metari mete yi Njambiyε ketinama ketε nε mbɔmbu kε na, yasi wεtε, a ketima yo ke moy metemɔ mun. ⁴ Wuse lεpi dεte, keto wuse ke tiko temɔ su hεnε ke yi Njambiyε, mɔ te ε tomma wuse kɔ. Wuse tiki temɔ dεte nε nyε nε nje Krist. ⁵ Yeti nde, wuse nε yiɲa dyaɲɔ te yi wuse yakama take yί kelɔ nε yiɲa yasi nε ɲguru wusu na. Yo nde, ɲge bε nde, hε yakama kelɔ yiɲa yasi, yo Njambiyε nyε wuse dεti te. ⁶ Yo nyε nyε wuse dεti nde, wuse bεki botu bε mesay bεnε, nε wuse lεpi kasi jɔɲja mbon ke nyε bɔmɔ. Mbon te ti wula ke membɔɲga nε ke meyasi mete yi diyε ketinate ke moy membɔɲga te kε na. Yasi wεtε, yo wula ke yi Kimɔ Sisɲ, keto membɔɲga mete yi bɔ ketima nε mbɔmbu kε woku ndi mumɔ wokɔ. Ma Kimɔ Sisɲ kpāl kelɔ nde, a bεki nε jɔɲ.

⁷ Ma membɔɲga mε Njambiyε bɔ ketinate nε mbɔmbu ke mεpel metari. Yo kpalma nje nyε mumɔ ndi sɔɲ. Ko dεte, kwanɲɲya membɔɲga

mete tedya meluksa me Njambiyε. 'Meluksa mete ti beɲna ka ke mbombu Moyisi ne pay pay na? 'Yo ti kele ka nde, Bonɔ be Isarayel ti sengila mbombu wene na? Ma pay pay meluksa menori ti kike na. ⁸ Nge be nde, mesay me kwanɗya membonɗa maka tedya meluksa me Njambiyε, 'sungwa ne mesay mete yi Kimɔ Sisiɲ kele ké? 'Meluksa me Njambiyε yi Kimɔ Sisiɲ ta tedye ké kina be nyanɗwete kwa yiri na? ⁹ Ma membonɗa kelma nde, Njambiyε jɔsa bomɔ. Yo ke tedye wuse nde, Njambiyε ne meluksa. Nge be nde, membonɗa tedya dete, 'sungwa ne mesay mete yi jonja mbon kele, né wuse be ne ngben ke mbombu Njambiyε ké? 'Yo kina tedye wuse nde, meluksa mete yite kwa yi mesay me membonɗa na? ¹⁰ Ma nge be nde, yasi te yi ba kwey ne meluksa ké yeti se muka ne meluksa mete na, yo keto yiɲa yasi te yi ne meluksa kwa yite ké me kete. ¹¹ Nge be nde, yasi te yi ti kike ké ba ne meluksa, 'sungwa ne yasi te yi ta bone ké? 'Yeti meluksa mete yite kwa yiri na?

¹² Dete, wuse ke lepina ne gbas gbas nye wune kine soɗye yaɲa na, keto wuse ne bibina temo ke meyasi menori duwe nde, yo gbakasi. ¹³ Ne mbombu, Moyisi petima mbombu ne ne yiɲa lambɔ kambɔ Bonɔ be Isarayel me nje sengile beɲe nda yi pay pay meluksa mete siye no ké. Ma wuse yeti ke kelo nda nye na. ¹⁴ Yasi wete, kwey Bonɔ be Isarayel sima dimbidye dyanɔ dyan. Kumɔ muka bo ndi dete. Yo nde, kome bo tole mekana me njombu mbon ké, bo yeti ke biye to te na, deke nda kiya lambɔ te ndi ke peto misi

man, yo tĩ pa dũwe na. Yo dísi dũwe ndi kome mumo tike temo ke yi *Krist. ¹⁵ Gbate, kumo muka menᅒgimo hene te yi bo tole mekana mete yi Møysi ketima ké ke mbombu bomo deke nda yiᅒa yasi ke peto dyanø dyan nda yi mumo pete mbombu ne ne yiᅒa lambø ké. ¹⁶ Yasi wete, yo ndi kome mumo yeᅒsa temo tiko ke yi Nyangwe Kumande, yo komete yi lambø te yi pete misi mene ké dũwe. ¹⁷ Yo nde, Nyangwe Kumande, nye Sisiᅒ. Ma ke mbey kome Sisiᅒ Nyangwe Kumande diye ké, diyo bala yeti na, mumo me ne te. ¹⁸ Wuse hene be tike temo ke yi Nyangwe Kumande baka, lambø te yeti ke peto se mbombu su na. Wuse me ke beᅒe su pay pay meluksa me Nyangwe Kumande ne ᅒgelele. Wuse ke punje sendi kiya meluksa mete yi wuse seᅒgile ké nda yi moᅒoli punje ne mbombu mo te e beᅒe yo ko. Kome wuse kele dete ké, Njambiyè ke kè mbombu yí seᅒo wuse, né wuse nje boᅒna ne yasi te yi wuse seᅒgile ké kwø to te. Njambiyè ke seᅒo wuse dete, kelø nde, wuse bēki ne meluksa mete kwø to te kè no mbombu. Mesay mete yi Nyangwe Kumande kele ke metemo musu ne nje Kimø Sisiᅒ ké, yori.

4

Kasi mebone nè kasi meluksa

¹ Dete, Njambiyè kaᅒma mesay mete nye wuse, keto a ke gwe ᅒgwete wusu. Yori wuse yeti ke teko na. ² Wuse yeti ke nye bo ke kelna mekele soᅒyate yi yakama nye mumo ᅒjoᅒ na. Wuse yeti ke kelø yasi ne likisi, ho lepo melepi me Njambiyè

ne ja ke moyte na. Yasi wete, wuse ke kpalo tedye su melépi mete yi lepe gbakasi ké ne gbas gbas. Ke yite wuse ke lepo ke mbombu Njambye nde, wuse ke nje. Dete, mumo hene yakama nembe ke temo ne, simande wuse lépi gbakasi. ³ Kumoda ndana banya bomo yeti ke biye to Kimoto Tom te yi wuse pele nye bomo ké na, deke nda yina lamba sima peto misi man. Ma yo beta ndi botu bete be ke yambile baka, ⁴ botu bete be yeti ke tiko temo ke Njambye baka, keto *Njambye te e name meneti maka ke ngimo te yoko ko sima dimbidye dyan dyan, ma bo nje beta mejasi mete yi Kimoto Tom paniye ké. Mejasi mete, yo pay pay meluksa me *Krist. Teri Njambye ke beta ke yotu Krist. ⁵ Yo nde, wuse yeti ke pele yina yasi ke kasi su ne nguru wusu na. Yasi wete, yo kasi Yesus Krist te Nyangwe Kumande yi wuse pele. Wuse ke lepo nde, wuse su botu be mesay bun keto Yesus. ⁶ Yo sendi nde, Njambye lepima ne mbombu nde: «Mejasi pan ke moy yitil.» Yo ndi Njambye te paniye mejasi ke moy metemo musu, ne wuse sengile duwe meluksa mene yi pane ne pay pay ke mbombu Krist ké.

⁷ Ma kpa yasi ke, wuse ke bakidye yo ke membe mete yi bo kele ne yeko ké. Membe mete, yo meyotu musu, ne bomo duwe nde, nyangwe deti wula ke yi Njambye, yeti ke yi bomo na. ⁸ Bomo ke gbaite nate wuse menje menje. Ma ko dete, bo ti koko wuse koko ne mbol na. Yasi kwanma wuse, ma ko dete, wuse yeti ke lepo nde, yusu siyma na. ⁹ Bo ke bandu wuse, ma ko dete, Njambye yeti ke li wuse na. Bo ke

bufile wuse ne meneti kè nò, ma ko dète, bo yeti ke girise wuse na. ¹⁰ Ke mebòne mete yi wuse sangwa nò ké, wuse ke ònè sòh Yesu mènḡimò hènè ke yotu su, né bómò ònè sendi nde, Yesu ne jon ke jonḡwe te yi wuse jonna nò ké. ¹¹ Yo nde, ke ndinḡele jonḡwe òyusu hènè sine ò sòh kol wete keto Yesu, né bómò ònè sendi jonḡwe Yesu ke meyotu musu ko nde, yo ta gwe nemenò. ¹² Ma ke ò sòh, say te yi nye kele ké, a kél ke gba yotu su. Ma ke ò jonḡwe, say te yi nye kele ké, a kél ke gba yotu yun. ¹³ Yo ketinate ke məkana me Njambiyè nde: <Mi tikima temò ke yènè, dète, è mi pelè Kimò Tom.> Ma wuse sendi ne kiya temò te yi kelò dète, yori yi wuse tike temò ke yènè, pelè sendi Kimò Tom ke. ¹⁴ Wuse ke duwe nde, yòkò è womiya Nyangwe Kumande Yesu kò ta womiyè sendi wuse, keto sine ò sòh Yesu sangwate. A ta kelò nde, sine wunè hènè tēma ke mbombu wenè. ¹⁵ Dete, wuse sánḡwanḡwe ne meyasi menòri hènè keto yun, né ngikwa te yi Njambiyè kele ne bómò ké buy buyò. Dete, botu ònè ò nye kele ngikwa ne bo baka ta buyò buyò sendi, ò ònè, nyena wosoko nè luksa ne ta nje buyò sendi buyò.

¹⁶ Yo keto te yite yi wuse yeti ke tekò ké. Ko nde, meyotu musu me ke dugbò tetek teteki, metu hènè Njambiyè ke kpalo nye wuse jonja ònè ke temò kè nò mbombu. ¹⁷ Yo nde, mebòne mete yi wuse sangwa nò ndana ké tí kiko na, yo òkè ne mbet. Ma mebòne mete ke kpalo kelò nde, wuse ta nje ò sòh ne nyangwe meluksa kwà to te. Meluksa mete ta ònè kpo ne kpo. ¹⁸ Yo nde, yasi

te yi wuse sà ké yeti yasi te yi mumò ònḡnḡ ké na. Yasi wete, wuse sán yike yi mumò yeti ke ònḡnḡ ndana ké, keto meyasi mete yi mumò ònḡnḡ ndana ké ti díy kikwe na, ma ndi yike yi nye ti ònḡnḡ ké díye kpo ne kpo.

5

Meiyotu musu nda bala

¹ Yo nde, wuse ke duwe nde, ḡḡe bala te yi wuse díye kete ke meneti maka ké si lekwe, wuse ne wete tḡ ke díyò é ta díyò kpo ne kpo. Yo Njambye sume yo, yeti òmò na. ² Ma ndana wuse ke njimò ke mɔy bala te yike, keto temò su ne pɛpɛpɛ nde, Njambye òúsukwe bala te ne jónja tḡ díyusu yi ke díyò ké nda yi mumò òy ne wete lambò lɛḡe ke to te mbaḡa ké. ³ Wuse kwádyikwe nde, yo kélngwe òete pinò te yi wuse ndi ne jón ne yotu su nda yi mumò òe ne lambò ke yotu ké. Yeti nde, pa gwe tiko yotu te yike nda yi mumò díye nò sòkere ké na. ⁴ Keto pinò te yi wuse ndi ke bala te yike ké, wuse ndi ke njimò, yasi ke kwà wuse. Wuse ti lépi nde, Njambye sòḡa yotu te yike tiko wuse sòkere na. Yasi wete, a òòkidya mbaḡa jónja yotu ke to te yòkò, né yotu te mbete é díye kpo ne kpo kò si men njombu te é gwe kò. ⁵ Ma yo Njambye ne ḡguru wene kobile nde, wuse ta òe ne jónja teri te yite. Yo nye kande nye sendi wuse Kimò Sisín nda yi mumò kande nye ne ndòtukwe yí ladye ne nyena ḡgòlòkò ké. ⁶ Òete, wuse ke tiko su temò ne ḡgbik kete metu hene, ko òete, wuse ke duwe nde, pinò te yi wuse ndi ne yotu te yike ké, wuse

si londunate nẹ Nyangwe Kumande. ⁷ Yite nde, yo tikina temo te yi wuse no ke yi Njambiyẹ kẹ kende nẹ wuse ndana, yeti meyasi mete yi wuse beṅe kẹ na. ⁸ Wuse ke tiko su temo gbate dete. Wuse lán beṅe kimote nde, wuse tiki yotu te yike kwà kẹ dīyọ sine be Nyangwe Kumande. ⁹ Ma ko nde, wuse kèn mbombu ndana jonna nẹ yotu te yike, ko nde, wuse kwân tiko yo, siya yasi te yi wuse jẹke goro, yo nde, wuse kẹl ndi yasi te yi ta nye nye mesosa. ¹⁰ Yo nde, wuse hene ta nje teme wete yeso, yensa lẹpi ke mbombu josi *Krist, na nye mumo hene sol beṅwe bo mesay mete yi nye kelma ke jonṅwe dyene kẹ, ho a kelma mesay kimote ho beyate.

Njambiyẹ ke jaṅwe

njoka su sine bo

¹¹ Ma wuse ke duwe kambina Nyangwe Kumande, dete wuse ke sa nde, bomo jaya nde, yasi te yi wuse lẹpe kẹ, gbakasi. Njambiyẹ ke kobile duwe wuse nẹ lonṅo lonṅo. Mi táka gba nde, ke moy metemo mun, wune ke nembe kobile duwe sendi wuse. ¹² Wuse yeti ke kwadye basidye tedye nye wune nde, wuse nẹ nguru wusu kpaṣa botu be tomun be Yesu na. Ma yasi wete, wuse kwadyikwe tedye wune kimọ nje te yi wune yakama lukse nẹ yotu yun keto su, né wune duwe nda yi wune yakama yensa nẹ lẹpi nye botu bete be lukse yotu yan ke meyasi mete yi beṅna ndi ke misi kine beṅe yasi te yi dīye ke moy temo kẹ. ¹³ Ma ṅge be nde, wuse ke kelo yasi kwà to te, yo béṅa wuse sine be Njambiyẹ.

Yasi wete, nge be nde, wuse ke kelo yasi teteki, yo yi kame ne wune. ¹⁴ Yo nde, wuse ke duwe gba nde, *Krist ke kwadye wuse budyate. Mekwadya mete ke puso wuse nde, wuse kel mesay musu dete, keto wuse beɲma duwe su nde, yo ndi nye nyepo gwa ke numbu bomo hene, yite nde, yo bomo hene gwe. ¹⁵ A gwa ke numbu bomo hene, ne botu bete be nye nya bo jonja jongwe baka me nje ke mbombu kelo meyasi nda yi bo ne nguru wan gore ke, ne bo nje jonja kelo meyasi mete yi ta nye nye mesosa, keto a sombu son keto yan. Njambiyɛ nja womiyɛ nye yi jongwe ne bo. ¹⁶ Ma dete, wuse yeti ke bu su se wete mumo ndana ne dyano te yi botu be meneti maka na. Nge be nde, wuse bonma Krist kwey ne nje te yite, ma yo yeti se ndana dete na. ¹⁷ Yo nde, nge mumo diyɛ sangwate bene Krist, a me jonja yasi te yi Njambiyɛ kusuma. Njombu meyasi sima kwa, wune beɲa, meyasi hene me jonjate. ¹⁸ Yinori hene mekele me Njambiyɛ. A jangwa njoka su sine bo ne nje Krist. A nja nye sendi wuse say bonna bomo kenje ke yene, na jangwe njoka yan bene bo. ¹⁹ Yasi te yi wuse kwadye lep ke, yo nde: Njambiyɛ bene Krist ba sangwate yi jangwe ne njoka botu be meneti maka bene nye Njambiyɛ ne nguru wene. A ti ba se beya meyasi mete yi bomo dikima kelo ke na. A kpalma nje kanɛ tom ne nye wuse, ne wuse ke lɛpi nye bomo nda yi nye jangwe ne njoka ne bene bo ke. ²⁰ Dete, wuse su botu be tomun be Krist. Wuse kel mesay mete yi lepina ke numbu ne ne deti te yi nye nye wuse ke. Deke nda Njambiyɛ ke kwa

ne wuse yí kenje ne tomun te nye bomo yí nambe ne meto man. Dete, wuse ke ngweta ne wune ne deti te yi Krist nde: Tiso, wune tíki, né Njambiye jaŋgwe njoka ne wúne bo. ²¹ Ma Krist, mo te e tí be ne mono mbulma mebeyo ke yotu ne ko, Njambiye kpalma nje kelo nde, a bêki mebeyo keto su, na nje kwà ne nje te yite yí peso nde, wuse me ne ngben ke mbombu wene, keto sine be Krist saŋgwate.

6

¹ Ma wuse be kele mesay ndana sine be Njambiye baka, wuse ke ngweta ne wune nde: Tiso, nda yi Njambiye ma kelo ngikwa ne wune ké, wune tí kel nde, ngikwa te gwâki mesenye kine kelo yaŋa ke joŋgwe dyun na. ² Ke yite Njambiye lepima nde: <Kome ngimo te yi yakama nde, mi kél kimo yasi ne bomo ké ma dya, e mi kele nda yi we diyma ké. Ke yeso te yi yakama nde, mi jóŋgwe bomo ké ma dya, e mi kame we.> Ma gba kimo ngimo te yi Njambiye kwadye kelo ngikwa ne bomo ké, yoke ndana. Dyobo te yi Njambiye kwadye joŋgwe bomo ké, yoke.

Mo mesay me Njambiye

jónnanŋwe nan?

³ Wuse yeti ke kwadye kelo yiŋa yaŋa wete ne wete yi yakama njanŋwe wete mumo jatidye nye ke beya nje na, kambó bomo me nje lepina beyate suŋgwe ne mesay musu. ⁴ Ma yasi wete, wuse ke tedye nye bomo ke meyasi hene nde, wuse botu be mesay be Njambiye ne nje

nyanɔwɛ tiŋ te yi wuse be nɔ, ko ke moy mebɔne, ko nde, meyasi hene ke banɔ wuse, ko nde, temɔ su lekwe ne ges ges ke yiŋa beya yasi te yi monde wuse ké. ⁵ Ko nde, bo ke njuro wuse, bo ke nye wuse ke jɔbo kè nɔ, ko nde, bomɔ ke ngbo lɔ dyambi sunɔwɛ ne wuse, ko beko nde, wuse ke gwe mesay, ko nde, ke yiŋa menɔimɔ wuse yeti ke ya na, wuse yeti ke dyena na, ke yinɔri hene wuse ndi ke tedye nde, wuse botu be mesay be Njambiyɛ. ⁶ Ke jonɔwɛ dyusu, metake musu ne ngbenɔ. Wuse ke duwe meyasi. Wuse ne temɔ te yi ghisina besɔ. Wuse ne temɔ te yi ngikwa. Wuse kél yasi ne deti te yi Kimɔ Sisiŋ. Sendi, mekwadya mete yi wuse nɔ ké kine likisi ke moyte na. He kél ndi sendi dete yí tedye bomɔ nde, wuse botu be mesay be Njambiyɛ. ⁷ Wuse ke pele Kimɔ Tom te yi lepe gbakasi ké nye bomɔ. Njambiyɛ ke nye wuse deti ne. Yo sendi dete yi wuse tedye nde, wuse gbate botu be mesay bene. Wuse ke jonna kelɔ yasi ne ngbenɔ ke mbombu wene. Yo nda mejɔle me dyambi mete yi mumɔ biye ke mbam bo, biye yiŋa ke bo gare yí lɔ ne dyambi ne bependɔ bene, ko bo pɔndu we nje nɔ. ⁸ Ko nde, bomɔ lɔksa wuse, ko bo yêlkwe wuse, ko bo lêpinanɔwɛ beyate ne wuse ko kimɔte, ko bo bônɔ wuse nda botu be ja, ase nde, wuse lépi ndi gbakasi, wuse kél ndi su meyasi hene yí tedye nde, wuse botu be mesay be Njambiyɛ. ⁹ Ko nde, banɔ bomɔ yeti ke wokɔ yasi te yi wuse kele ké na, ase nde, banɔ ke kombile duwe wuse kumɔ njena, ko nde, wuse nda botu bete be ke gwe gwakɔ, ma wuse ndi

baka nɛ jɔŋ. Ko nde, bo kɛ tɛɖye wusɛ mɛbɔnɛ, ma bo yeti kɛ wo wusɛ na. Kɛ yitɛ hɛnɛ wusɛ ndi kɛ tɛɖye nde, wusɛ ɓotu bɛ mɛsay bɛ Njambiyɛ. ¹⁰ Ko nde, bo kɛ nyɛ wusɛ ŋgambi kɛ temɔ, wusɛ su nɛ mɛsosa ŋgimɔ hɛnɛ. Ko nde, wusɛ bukate, wusɛ kɛ kelɔ nde, ɓomɔ ɓudɣate tɔndu nɛ kimɔ mɛyasi mɛte yi Njambiyɛ nyɛ mumɔ kɛ. Ko nde, wusɛ kinɛ yaŋa, wusɛ su nɛ mɛyasi hɛnɛ. Yinɔri hɛnɛ, yo yɪ tɛɖye ɓomɔ nde, wusɛ ɓotu bɛ mɛsay bɛ Njambiyɛ.

¹¹ Wunɛ ɓotu bɛ Kòrɛŋt, wusɛ lɛpima mɛyasi nɛ gbas gbas nyɛ wunɛ, ɓute sendi mɛtemɔ musu nyɛ wunɛ. ¹² Wusɛ tɪ kwadɣɛ wunɛ mbet te na, ma yo wunɛ kɛ kpalɔ ɖiyɔ kinɛ kwadɣɛ wusɛ ɖete na. ¹³ Mi kɛ lɛpina ndana nyɛ wunɛ nda mi lɛpinanɣwɛ nyɛ ɓɔnɔ ɓembɛ. Yo nde, wunɛ kɛl nɛ mi nda yi mi kelma sendi nɛ wunɛ kɛ, yitɛ nde, wunɛ ɓùta mɛtemɔ mun nyɛ wusɛ.

Wusɛ ɓàkanɣwɛ nɛ bɛya yasi

¹⁴ Wunɛ tɪ gɓam kol kelɔ yiŋa yasi wɛtɛ wúnɛ ɓotu ɓete bɛ yeti kɛ tikɔ temɔ kɛ yi Njambiyɛ na. 'Ma yasi te yi nɛ ŋgben kɛ yakama ɖiyɔ ka ɓenɛ kɔtu yasi? 'Ho nde, mɛjasi ɓenɛ yitil yakama ɖiyɔ ka kɛ mbɛy wɛtɛ? ¹⁵ **Krist ɓenɛ *Satan yakama ɓɛ ka ŋgin wɛtɛ? Yasi te nda kɛ njoka mɔ te ɛ tike temɔ kɛ yi Njambiyɛ nɛ yokɔ ɛ yeti kɛ tikɔ temɔ kɛ yɛnɛ kɔ? ¹⁶ Sendi, mɓon te nda kɛ njoka mɓanjɔ Njambiyɛ nɛ mɛyasi mɛte yi ɓomɔ kanɛ tikɔ Njambiyɛ kɛ? Yo nde, mɛyotu musu, yo mɓanjɔ Njambiyɛ te ɛ nɛ jɔŋ kɔ. Yo ɖete nda yi Njambiyɛ lɛpima nde: <Mi ta ɖiyɔ jɔŋna kɛ njoka yan. Mi ta ɓɛ Njambiyɛ wan, ɓo

má ɓe kando ɗyembe.> ¹⁷ Yori Baba Mboko te e ne ngunɗudye hene ko lepe nye botu bene nde: <Wune jisa ɗuwe ke njoka yan. Wune ɓakaŋwe ne ɓo. Wune ti kpoka yasi te yi mi kidye nde, wune ti kpoka ké na. Dete, mi ta ɓu wune ne mesosa. ¹⁸ Nge wune kele dete, mi má ɓe Saŋwe wun, wune má nje ɓe ɓono bembɛ, ɓono bembam nè ɓono ɓoma. Yo Baba Mboko te e ne deti hene ko lepe dete.>

7

¹ Wune njon, soŋ temo mbe, nda yi Njambye kpoma nde, a ta kelo ne wuse dete ké, wuse pûpudya meyotu musu tiko mekele me memi hene, pupudye sendi metemo musu tiko beya metake. He kên kendo mbombu ne nje te yite yi tembidye meyotu musu kiyɔ ke menje hene nè kambina Njambye.

Pol ke wedye temo bekriten

ɓe Kɔreŋt

² Wune ɓûta metemo mun nye wuse. Wuse ti kele yiŋa beya yasi suŋwe ko ne mumo wete ne wete na. Wuse ti bekidye ko mumo wete ne wete ke yiŋa menje na. Wuse ti kele yiŋa yasi, né wuse ɗoku no ke yotu mbaŋa mumo na. ³ Mi ti lépi dete yi pɛso nde, wune ɓalma lepi na. Yo ndi nda yi mi lepima ndana nye wune nde: «Wuse ke kwadye wune budyate. Ko soŋ ko joŋwe, kine yaŋa yakama ɓake wuse na. ⁴ Mi ke lepina nye wune ne nyaŋwe ɓibina temo. Mi ke lukse yotu mbe ndana budyate keto yun. Temo mbe me ne piyem. Ke meɓone hene te yi wuse

sangwa nɔ kɛ́, mi nɛ mesosa kwạ to te. ⁵ Ma kande yi wuse ma dɔ́án nɔ kɛ Maseduwan, ko yotu su ẵ bɛ nɛ tɛ na. Wuse kpalma sangwa nɛ kwalɔ mɛbɔnɛ wɛtɛ wɛtɛ. Kɛ membundɔ, hɛ sangwama nɛ dɔ́ambi, ma kɛ mɔ́yɛ, temɔ nɛ habubu. ⁶ Yasi wɛtɛ, Njambiyɛ tɛ ɛ nyɛ mumɔ jonja dɛti kɛ temɔ kɔmɛ yotu nɛ si tɛkɔ kɛ njạ nyɛ wuse dɛti nɛ nje dɔ́angwe Tit. ⁷ Ma yeti ndi kɛto dɔ́angwe nɛ siyɛ na. Yo sendi kɔmɛ nyɛ yekidɔ́ya nda yi wunɛ nya nyɛ dɛti kɛ temɔ kɛ́. A lɛpima nde, temɔ yun dɛkɛ nɛ pɛpɛpɛ, né wunɛ bɛɲ mi. Sendi, wunɛ nɛ misidɔ́yɛ kɛ misi kɛ bɛya yasi tɛ yi kɛlnama kɛ njoka yun kɛ́. A lɛpima sendi nde, wunɛ nɛdɔ tɛ yi kama kɛto mbɛ. Mɛyasi mɛnɔri hɛnɛ kelma nde, mi bɛ́ki nɛ nyaɲgwe mesosa kwạ yi mbɔmbu. ⁸ Mi duwạ nde, mɛkana mɛtɛ yi mi kɛnja wunɛ kɛ́ nya wunɛ ɲgambi kɛ temɔ. Mi yeti kɛ wo yotu kɛtɛ na, ko nde, kɛ yiɲa ɲgimɔ wari mi dɛkima wo yotu gbate kɔmɛ mi bɛɲma nde, mi nya wunɛ ɲgambi kɛ temɔ kɛ́. ɲgambi tɛ bɛɲnama ndi kɛ mɔnɔ ɲgimɔ tɛ yitɛ. ⁹ Ma ndana mi nɛ mesosa, yeti kɛto mi nya wunɛ ɲgambi kɛ temɔ na, yo kɛto wunɛ wóku ɲgambi tɛ, kɛto wunɛ njạ nje duwɛ bɛya mɛkɛlɛ mun, ɛ wunɛ nje yɛɲsa temɔ tiko yo. Yo njɛl ɲgambi tɛ yitɛ yi Njambiyɛ kwadɔ́yɛ kɛ́. Dɛtɛ, wuse ẵ kɛlɛ yiɲa bɛya yasi nɛ wunɛ kɛ mɛkana mɛtɛ yi wuse kɛnja wunɛ kɛ́ na. ¹⁰ Yo nde, ɲgambi tɛ yi Njambiyɛ kwadɔ́yɛ kɛ́ kɛl nde, mumɔ yɛɲsangwe temɔ, ɔ bɛ́ɲa, Njambiyɛ jonɲwa nyɛ. Mumɔ ti yaka wo yotu kɛ ɲgambi tɛ yitɛ na. Ma ɲgambi tɛ yi mumɔ wokɛ nda yi bɔtu

be meneti maka dfiki woko ké wo mumo. ¹¹ Ma wune bēna nyanḡwe mesay mete yi ḡgambi te yi Njambiye kwadye kelma ne wune ké. Wune bēna ndi kwalo kimo temo te yi wune njā kelo ne meyasi ndana ké. Dete, wune ke tedye ndana nde, wune kine yaḡa ke moy lepi te na. Wune ke tedye sendi nde, wune ne ḡguru wun ke ndeye yotu yun ke beya yasi te yi kelnama ke njoka yun ké. Wune ke kambō Njambiye. Sendi, temo yun deke ne pēpē, né wune beḡ mi. Wune bēna sendi nda yi wune ke nye sosu ndana budfyate yí kelo yasi te yi Njambiye kwadye ké. Sendi, wune jōsuma, bama ne mo te ε kelma beya yasi te ko. Wune tedya ke menje hene nde, metemo mun me pupunate ke lepi te. ¹² Ma ḡḡe be nde, mi ketima mekana dete kenje wune, yeti keto mo te ε kelma beya yasi te, ho keto mo te yi nye kelma beya yasi te sunḡwe ne nye ko na. Mi ketima yo kenje wune, né wune ne ḡguru wun beḡ ke mbombu Njambiye nde, wune ne kimo temo gbate sunḡwe ne wuse. ¹³ Dete, yo njā nje nye wuse jonja deti. Ma yeti ndi yite siye na. Wuse njā sosa sendi kwa to te kome wuse beḡma nde, Tit ne mesosa, keto wune hene nya nye deti ke temo. ¹⁴ ḡḡe be nde, mi luksa yotu mbe ke mbombu wene keto yun ke kimo yasi te yi mi lepima nye nye ke kasi yun ké, yo tī nye mi njon na, keto a beḡma nde, yasi te yi mi lepima nye nye ke kasi yun ké bā ndi sendi gbakasi nda meyasi mete yi wuse dfikima lepō nye wune menḡimo hene ké. ¹⁵ Yo sendi nde, kome nye take nda yi wune hene wokuna ne nye, nda yi wune boḡma ne nye kimote, kambō

nye ne nyanŋwe jese, a ke nje kwadye wune kwa yi mbombu kome nye take meyasi menori ke. ¹⁶ Mi ke sosa budyate, keto ke meyasi hene mi ne bibina temo ne wune.

8

Mengite ke kasi kelna ngay

¹ Wune njon, wuse ke kwadye nde, wune dukwe nyanŋwe ngikwa te yi Njambiyee kelma ne menjon me botu bete be tike temo ke yi Yesus Krist ke Maseduwan ke. ² Njambiyee jayma nde, bo sanŋwanŋwe ne budya mebone yi boobe ne bo. Ma ko dete, bo ba ne mesosa kwa to te ke moy nyanŋwe mebuko mete yi bo jonnama kete ke. Yasi wete, yo kpalma kelo nde, bo beki ne kabi budyate. ³ Bo nya beŋgwe deti yan. Mi beŋma duwe nde, bo nya pake kwa yite. Bo ne nguru wan nye ne kimo temo kine malo bo malo na. ⁴ Bo ngwetama budyate ne wuse nde, tiso, wuse jaya nde, bo nyeki sendi bo bene beso ndemo meyasi yi kame ne botu be Njambiyee be diye ke Yerusalem baka. ⁵ Bo kelma kwa yasi te yi wuse dikima take ke. Yo nde, bo ne nguru wan kandima pa bu yotu nye Nyanŋwe Kumande, bu sendi yotu nye wuse nda Njambiyee kwadya ke. ⁶ Dete, e wuse lepe nye Tit nde, tiso, a yokwe ke weri ke sidye mesay me ndamna moni te yi nye kandima ke njoka yun ke. ⁷ Wune me tondunate ne mekombila ke menje hene, ke nje tikina temo ke yi Krist, ke nje lepina melepi me Njambiyee, ke nje duwa meyasi, ke nje kelna meyasi ne kimo temo, nje bu ke nje mekwadya mete yi wune

kwadye ne wuse ké. Ma nda wune me tondunate ne mekombila dte ké, wune nyêki sendi meyasi dte budye ke mesay me ndamna moni te yike. ⁸ Yike yi mi lere ké, mi yeti ke nye wune kol ke ngin na. Yo nde, mi beɲma nda yi besɔ nya ne kimo temɔ ké, yori yi mi lere nde, wune kél sendi dte, né mi beɲ nda yi wune kwadye sendi ne besɔ gbate ké. ⁹ Keto wune ke duwe nyanɲwe ngikwa te yi Nyanɲwe Kumande wusu Yesu Krist kelma ne wuse ké. Yo nye diye ne meyasi hene. Ma ko dte, a kpalma jaye be buka mumɔ keto yun. A jayma tɛri te yite, né Njambiyɛ nje tonje wune ne mekombila ke menje hene ne nje te yite. ¹⁰ Yike yi mi lere ké, mi lépi yasi te yi mi take ke kasi te, keto nɲe wune kele dte, yo ta kame wune ne nɲuru wun. Mi nde, bosa botu bete be kwadya kelɔ yo ke sew te yoru baka 'tɛ be wune na? 'Wune tɛ si kande yo ke sew te e te na? ¹¹ Ma nda yi wune kandima yo kwey ne kimo temɔ ké, wune sɛdyikwe sendi yo ndana ne kimo temɔ dte beɲɲwe dte yun. ¹² Keto nɲe wuse nye Njambiyɛ yasi ne kimo temɔ, a ke jaye yo ne mesosa beɲɲwe ndi buyɔ yasi te yi wuse no ké. Ma nɲe be nde, wuse kine yaɲa na, Njambiyɛ tɛ diye sendi yaɲa ke meɔ musu na. ¹³ Mi tɛ sɛn nde, wune kpál buko keto nyena besɔ meyasi yɛ wedyɛ ne metemɔ man na. Yasi wete, mi góru nde, baka bêki ne meyasi nda besɔ. ¹⁴ Ndana wune ke nyenɲwe, yo ta kame botu bete be kine yaɲa baka. Ma nɲe dyɔ nde, bo ke nyenɲwe, wune kine yaɲa na, diyo nyenɲwe te yan ta nje kame wune, né baka be ne meyasi nda besɔ. ¹⁵ Yo

nda yi yo kɛtinate ke mɛkana me Njambiyɛ nde: <Mɔ te ɛ tɔkuma budyate kɔ tɔ bɛ ne yaɲa kwɔ to te na. Ma yɔkɔ ɛ tɔkuma ne mbet kɔ, yaɲa tɔ banɛ nyɛ na.>

¹⁶ Wuse ke nyɛ Njambiyɛ wosoko, kɛto a nya Tit ndi kwalɔ nyɛna temɔ ke mesay te yi mi nɔ sunɔwɛ ne wunɛ kɛ. ¹⁷ Tit jayma yasi te yi wuse diyma nyɛ kɛ, ma yo tɔ bɛ ndi yite siyɛ na. Yasi wɛtɛ, a tedya nde, a ke nyɛ temɔ ndana ke mesay kwɔ to te, dɛte ɛ nyɛ pɛsɛ ne ɲguru wɛnɛ nde, a ta kɛ mate ke yun. ¹⁸ Wuse ke kenjɛ wɛtɛ maɲ wusu bɛnɛ Tit. Bɔmɔ hɛnɛ ke ɲjoka mɛɲɔɲ me botu bɛtɛ bɛ tike temɔ ke yi Yesus Krist baka ke lɛpɔ kasi ne kimɔtɛ kɛ nɔ, kɛto mesay mɛte yi nyɛ kelma ke kasi Kimɔ Tom kɛ. ¹⁹ Ma yeti ndi yite na. Jɛkɔ kwɔ kwanɔɲ mɛɲɔɲ me botu bɛtɛ bɛ tike temɔ ke yi Yesus Krist baka tɔkuma sendi nyɛ nde, sinɛ bo kɛn, na kɛ kam wuse ke mesay mɛ ndɛmna mɔni te. Wuse kɛl mesay mɛte yɔ lukse ne Nyangwɛ Kumande ne ɲguru wɛnɛ, tedye sendi nde, wuse ke kwadyɛ kame ɲɔɲ su. ²⁰ Mɔni te ne buyɔ budyate, yori yi wuse kenjɛ bo, ma bɔmɔ nje lɛpina bɛyate ne wuse ke kasi bakidya mɔni te. ²¹ Wuse jɛki kwadyɛ kelɔ kimɔ yasi ke mbɔmbu bɔmɔ, yeti ndi ke mbɔmbu Nyangwɛ Kumande siyɛ na. ²² Wuse ke dokidye sendi mbaɲa maɲ wusu ke to te baka yiba kenjɛ wunɛ. Wuse dɛkima bɔbɛ nyɛ ke budyɛ mɛɲɛ, ɛ wuse bɛɲɛ nde, a ke nyɛ temɔ ke mesay. A ke tedye ndana dɛte kwɔ yi mbɔmbu, kɛto a ne bibina temɔ budyate ne wunɛ. ²³ Ma ke bɛ Tit, nyɛ kumbɔ wombɛ, sinɛ nyɛ ɲgbɔ kelɔ mesay

yí kame ne wune. Ma, ke yi bemaŋ busu yiba baka, yo menjon me botu bete be tike temo ke yi Yesus Krist baka tome bo. Jongwɛ dyan ke nye *Krist luksa. ²⁴ Dete, wune tɛdya bo nde, wune ke kwadye bo, ne menjon me botu bete be tike temo ke yi Yesus Krist baka duwe gbate nde, wuse ba ne kale te yi lukse yotu su keto yun ke mbombu yan.

9

Kasi kamna botu be Njambye

¹ Ma mi ti gwe ne keto mekana kenje wune ke kasi kamna botu be Njambye na. ² Yo nde, mi ke duwe kimo temo te yi wune no yi kame ne njon yun ke. Mi ke lukse yotu mbe keto te ke mbombu botu be Njambye te be diye ke Maseduwan baka. Mi lepima nye bo nde: Bemaŋ bun be Akay ma kande kombila meyasi mete yi bo ta nye ke kande ke sew te yoru. Nyena temo te yi wune no ke mesay ke kelma nde, sulo bomo ke njoka yan ngbâbikwe nye sendi bo ke mesay. ³ Mi ke tomo bemaŋ busu baka kenje wune, keto mi ke kwadye nde, wune siki komsa kelo dɛte, keto mi dikima lepo nye bana bomo nde, wune ta kelo gba dɛte. Wune siki komsa bingiri, kamba kimo lepi te yi wuse dikima lepo ne dino dyun nye bo ke me nje be gbɛlate. ⁴ Keto nge sine botu be Maseduwan baka dya weri dolo nde, wune ti pa komsa na, yite he ta be ne njon ke mbombu yan, keto wuse sima lepo nye bo nde, wuse ne bibina temo ne wune. 'Ma nge wune ti komsa na, wune taka nde, yeti wune ta kpalɔ tika ne mapi njon te

na? ⁵ Dete, ε mi βεηε kimote yí lepo nye βeman busu baka nde, tiso, βo kânda kwâ mbombu ne mi kè weri yí kombile kasi ndemna moni te yi wune kpoma nde, wune ta nye ké tikɔ gwate, yaka no, kome mi ta dya ké, mi ta dolo nde, wune sima kombile meyasi hene. Wune kèl sendi dete, né yo βeηna gbate nde, wune nyéki yo ne kimɔ temɔ, yeti ne j-a na.

⁶ Wune dũkwe nde, mo te ε βe nyambi ne mbet ta wesidye ndi sendi ne mbet. Ma yoko ε βe budfyate ko ta wesidye sendi budfyate. ⁷ Mumɔ hene nyêki yasi nda yi nye sima peso bingiri ke temɔ ne, kine menɔbɔngila kine malo nye malo na, keto Njambiyε jáya mo te ε nye ne mesosa ke temɔ ko. ⁸ Njambiyε ne deti te yi tonje wune ne kwalɔ mekombila hene, né wune βe ne kwalɔ meyasi hene te yi ta kame wune menɔgimɔ hene, né meyasi bukwe sendi ke mebo mun, wune má bu yite yí kelɔ ne kwalɔ kimɔ mekele hene. ⁹ Yo nda yi yo ketinate ke mekana me Njambiyε nde: <Mo Njambiyε butuma βo kabo sendi kimɔ meyasi nye botu βe ηgwete. A ta kè ndi mbombu yí kelɔ ηgay dete kpo ne kpo.> ¹⁰ Yo Njambiyε nye kwalɔ nye mo βena mbeki. Yo sendi Njambiyε nye nye medye mete yi nye dye ké. Yo ndi sendi nye ta nye wune meyasi, nye mekombila kete, o βeηa, yo má buyo kè no mbombu. A ta kelɔ sendi nde, mesay me kamna βeso te yi wune kele ké dɔku dɔko sendi. ¹¹ Dete, a ta tonje wune ne mekombila ke menje hene, né wune nye sendi meyasi budfyate ne kimɔ temɔ yí kame ne βeso. Komete, budfyate

Ɔomɔ ta nye Njambiyɛ wosoko kɛ mɛyasi mɛtɛ yi wusɛ Ɔoŋma kɛ mɛƆɔ mun nye Ɔo kɛ. ¹² Yo nde, mɛsay mɛ ndɛmna mɔni tɛ yi wunɛ keke ndana kɛ tɪ kame ndi Ɔotu Ɔɛ Njambiyɛ Ɔɛ dɪyɛ kɛ Yerusalem siyɛ na. Yo ta jekɔ kelɔ nde, Ɔomɔ Ɔudɪyate nyɛki Njambiyɛ wosoko. ¹³ Mɛsay mɛtɛ ta tedɪyɛ Ɔo nde, wunɛ kɛ Ɔɛŋgwe *Krist gbate. Ɔo ta lukse Njambiyɛ keto tikina temɔ tɛ yi wunɛ tike gbate kɛ Kimɔ Tom Krist, wokuna nɛ yo kɛ, ɔ Ɔɛŋa, Ɔo mɔ lukse sendi Njambiyɛ kome Ɔo Ɔɛŋɛ nda yi wunɛ kabidɪya nɛ mɔni yun nɛ kimɔ temɔ wɪnɛ Ɔo, kelɔ sendi Ɔɛtɛ sunɔgwe nɛ mɛnɔŋ mɛ Ɔotu Ɔɛ Njambiyɛ hɛnɛ kɛ. ¹⁴ Ɔo kɛ ŋgwɛta nɛ Njambiyɛ keto yun, tedɪyɛ nɛ nje tɛ yite nye wunɛ nde, Ɔo kɛ kwadɪyɛ wunɛ. Ɔo ta kelɔ Ɔɛtɛ, keto Ɔo kɛ Ɔɛŋɛ nyanɔgwe ŋgikwa tɛ yi Njambiyɛ kelma nɛ wunɛ kɛ. Ŋgikwa tɛ kwanɔma to tɛ. ¹⁵ Wusɛ nyɛki Njambiyɛ wosoko kɛ yasi tɛ yi nye nya wusɛ kɛ. Hɛ yakama yekɔ yo nɛ ŋgɛ?

10

Pol kɛ kama nɛ mɛsay mɛnɛ

¹ Yo mi Pol nɛ ŋguru womɛ, mi kɛ kite wunɛ nɛ tɛ temɔ nɛ kimɔ temɔ nda yi *Krist dɪyɛma nɔ kɛ. Kome mi dɪyɛ sine wunɛ kɛ, ɛ nde, mi dɪy mɛ nɛ ŋgulum. Ma ŋgɛ mi tumɛ kɔŋ lɔndɔ nɛ wunɛ kɛ, ɛ nde, mi lɛpi ndi mɛ yasi nɛ gbas gbas nye wunɛ. ² Ma mi kɛ ŋgwɛta nɛ wunɛ nde: Tiso, kome mi ta dɪyɛ wɛri kɛ, wunɛ tɪ kel nde, mi lɛpinanɔgwe Ɔɛtɛ nɛ gbas gbas nye wunɛ na. Keto mi pɛsima nde, mi ta tedɪyɛ Ɔɛtɛ tɛ yi mi nɔ kɛ yɪ kelɔ nɛ yasi nɛ nyan sunɔgwe nɛ Ɔotu Ɔɛtɛ Ɔɛ lɛpɛ

nde, dƳano te yi wuse jonna no ké, yo dƳano te yi botu be meneti maka. ³ Yo gbate nde, wuse ndi botu be meneti. Ma yasi wete, dƳambi te yi wuse lu ké yeti yi botu be meneti maka na. ⁴ Keto mejole medƳambi mete yi wuse no ké yeti yike yi botu be meneti maka diki lu ne dƳambi ké na. Yasi wete, mejole mete wúla ke yi Njambiyé. Yo ne deti te yi yangile nyangwe mekoto mete yi bomó sume dƳyo te, kambó ne dƳambi ké. Wuse ke yangile beya dƳano te yi bomó diki take ne meyasi ké soŋe. ⁵ Wuse ke yangile sendi yasi hene te yi yeke to ne Njambiyé, sa nde, bomó fi dukwe nye kimó duwate ké. Wuse ke keló nde, metake wete wete te yi bomó yakama be no ké njâki nje be nda bebala busu, né wuse bu yo kè no ke yi Krist, né yo hene wokuna ne nye. ⁶ Kome wúne njon botu be Njambiyé ta tedye nde, wune me sangwate yí wokuna ne Krist ke menje hene ké ta beŋna, komete, wuse ta be nedo te yi tedye mebóne nye botu bete be yeti ke wokuna ne nye ke njoka yun baka. ⁷ Wune bēŋa yasi ke misi ne gbas. Nge mbanja mumó take ke yene nde, a me gbate mó Krist, a dúkwe ndi tu wete sendi nde, wuse sendi, wuse botu be Krist nda nye. ⁸ Nge dƳa nde, mi lúksa sendi yotu mbe keto deti te yi Nyangwe Kumande nya wuse yí kendo ne wune ké, mi tí gwe njon ke yite na, keto a nyéki wuse deti te yi kame ne wune, yeti yí bekidya yun na. ⁹ Mi yeti ne metake mete yi nye wune duku ke yotu ke mekana mete yi mi diki kenje wune ké na, ¹⁰ keto bo ke diki lepó nde: ‹Mekana mete yi Pol diki njese wuse ké ne deto, yo ke sana wuse

ke temo. Ma yasi wete, kome nye ne nguru wene dīye sine bo ké, nye tekina mumo, a ti dúkwe ndapi na.> ¹¹ Ma mo te e lepe dete ko dúkwe ne sanjan nde, yasi te yi wuse lepe ke moy mekana kenje wune piṇo te yi wuse ne nan ké, wuse ta kelo meyasi ndi nda yi wuse lepima ké. Wuse ta kelo ndi dete, kome wuse ta dya ke njoka yun ké.

¹² Ma baṇa bomo weri ke diki lepo ne nguru wan nde, bo yaṇa. Wuse ti yaka lepo nde, sine bo ndi wete ho yeko to sine bo na. Yasi wete, bo yeti yan ne dyan na, keto bo beṇa ndi jonḡwe dyan ne nguru wan yi lepo nde, jonḡwe dyan kimote. Bo yeki jonḡwe dyan beṇḡwe ndi jonḡwe te yan ne nguru wan. ¹³ Ma ke be wuse, wuse yeti ke kwadye lukse yotu su kwa to te ke mesay mete yi kelna ke yiṇa membey ké na. Yasi wete, wuse luksa yotu su ndi ke mesay mete yi wuse kele ke moy pel meneti mete yi Njambiye pesima nye wuse nde, wuse kel mesay kete ké. A pesima nde, wuse ken kelo mesay, lepo Kim Tom ko kumo pe yun. ¹⁴ Dete, kome wuse boṇma Kim Tom *Krist kumo no pe yun ké, wuse ti lanja pel meneti mete yi Njambiye pesima nye wuse ké ke kelo mesay womaṇa na. Wuse ma dīy kine kumo pe yun, ma ta be nde, wuse kopuma kine kumo ke mbey te yi Njambiye pesima nye wuse ké na. ¹⁵ Wuse yeti ke lukse yotu su kwa to te ke mesay mete yi baṇa kele ke yiṇa membey ké na. Yasi wete, nge tikina temo te yi wune tike ke yi Njambiye ké dake doko ke no mbombu, yite wuse yakama be ne bibina temo nde, mesay mete yi wuse kele ke njoka yun ké ta doko doko sendi

kwā yi mbombu. Ma yo ta kelna ndi ke moy pɛl mɛnɛti mɛtɛ yusu yi Njambiyɛ pɛsima ndɛ, wusɛ kɛl mɛsɛy kɛtɛ kɛ. ¹⁶ Dɛtɛ, wusɛ yakama njɛ kwā tɔŋgidya kɛ mbombu nɛ lɛpina Kimɔ Tom kɛ nɔ kɛ yiŋa mɛɔɔya lɔndunatɛ nɛ wunɛ kinɛ lukɛ yotu su kɛ mɛsɛy mɛtɛ yi ɓaŋa kɛlɛ kɛ pɛl mɛnɛti mɛtɛ yan kɛ na. ¹⁷ Yo ndɛ: <Mɔ tɛ ɛ kwadɔyɛ lukɛ yotu, a lɔksa yotu ndi kɛ yasi tɛ yi Nyangwɛ Kumandɛ kelma kɛ.> ¹⁸ Kɛtɛ yeti mɔ tɛ ɛ lɛpɛ nɛ ŋguru wɛnɛ ndɛ: <Mi yanɔ,> yi Nyangwɛ Kumandɛ jayɛ na. Yasi wɛtɛ, yo yɔkɔ yi Nyangwɛ Kumandɛ nɛ ŋguru wɛnɛ lɛpɛ ndɛ, nyɛ yanɔ kɔ.

11

Pol kpasa mɔ tomun Yesus

¹ Ma wunɛ gbɛsi mi ndana kɛ mɛyɛrɔ mɛmbɛ. Ma wunɛ gbɛsi mi lalɛ. ² Tɛmɔ mbɛ nɛ pɛpɛpɛ kɛ yotu yun. Yo wɔla kɛ yi Njambiyɛ nɛ ŋguru wɛnɛ. Yo ndɛ, wunɛ nda pupuna ɓindi ŋɔndu tɛ yi mi wandɛ kaŋɛ nyɛ ndi mbam wɛtɛ. Mbam tɛ, yo *Krist. ³ Yasi wɛtɛ, mi kɛ gwe kaŋ ndɛ, mumɔ njɛ seɓilɛ wunɛ yɔ ɓekidɔyɛ mɛtakɛ mun. Wunɛ tākɔ nda yi nyɔŋɛ njɔ nɛ mɛmbɔlɛ njɛ seɓilɛ nɛ Eva kɛ. Mi kɛ gwe kaŋ ndɛ, wunɛ mɛ njɛ jatɔ tikɔ kinɛ ɓɛŋgwɛ ndi njɛ tɛ yi Krist nyɛrɔ, kaŋɛ mɛyotu mun nyɛ nyɛ, jɔŋna pupunatɛ kɛ mbombu wɛnɛ na. ⁴ Mi nɛ kaŋ dɛtɛ, kɛtɛ ŋgɛ mbaŋa mumɔ njɛ pɛlɛ yiŋa yasi dɛlɛ nyɛ wunɛ kɛ kasi Yesus, tikɔ yikɛ yi wusɛ pelma kɛ, wunɛ kɛ kɔŋ mɔ tɛ. Sɛndi ndɛ, wunɛ kɛ kombilɛ jayɛ ɓu yiŋa sisinɔ dɛlɛ, tikɔ Kimɔ Sisinɔ tɛ yi Njambiyɛ

nya wunε ne mbombu ké. Nge mumo nje lepø yija kimø tom dele, tiko yike yi wunε kandima wokø jaye ké, wunε lale ke køṅ ne. ⁵ 'Wunε táka ka nde, botu bete gbate nyanḡwe botu be tomun? Mi béṅa nde, bo be lepe lepø dete ne numbu baka tĩ kwā mi ne mbet ke yija yaṅa na. ⁶ Ko bεko nde, mi yeti ne jεṅ duwā ndapi na, yasi wete, mi ke kobile duwe yasi te yi mi lepe ké. Wuse tedya dete nye wunε ke menje hene. ⁷ Kome mi lepima Kimø Tom Njambiyε nye wunε ké, mi tĩ diyε wunε yaṅa na. Mi kpalma pidye yotu mbe yĩ kame ne wunε, né wunε doku doko ke nje tikina temø ke yi Njambiyε. 'Ma yi mi kelma dete ké, yija beya yasi yi mi kelma ri? ⁸ Ke ḡgimø te yi mi bā nø weri ké, mi jayma nde, yija menjøn me botu bete be tike temø ke yi Kumande Yesus ke yija membey baka diki nye mi moni yĩ kame ne wunε. ⁹ Ke ḡgimø te yite yija meyasi dikima banø mi. Ko dete, mi tĩ kwadyε sobidye wunε mapi te na, keto beman busu be njā wule Maseduwan baka njā tonje meyasi mete yi dikima banø mi ké. Ke meyasi hene mi tĩ kwadyε sobidye wunε mapi te na. Mi ta kelø ndi dete kè nø mbombu. ¹⁰ Ke yasi te yi mi lepe ké, mi ke lukse yotu mbe keto te. Mi ke kobile lepø gbakasi ke mbombu Krist te ε diye pele mi kø nde, ke membey hene te yi mi ta kumo kete ke meneti me Akay mi tí tiko nde, yasi ke yi kele nde, mi lúksa yotu mbe keto te ké pētinaḡwe na. ¹¹ Mi lépi dete keto ḡge? 'Mi yeti ke kwadyε ka wunε? Njambiyε ke kobile duwe nda yi mi kwadyε ne wunε ké.

¹² Ma yasi te yi mi kele ndana ké, mi ta kelo ndi dete kè nò mbombu, ma botu bete nje kwedya nje te yi lukse yotu yan yí lepò nde, sine bo ndi wete ke kwalò kelna mesay mete yan. ¹³ Botu bete botu be ja. Bo yeti kpara botu be tomun na. Bo ke sefile bomò ke moy mesay man. Bo ke bu teri te yi kpara botu be tomun be *Krist kelo ne mesay. ¹⁴ 'Mumò yakama ngbakima ka njel mekele mete yite? Ko na. Keto ko ke yiña menjimò ko *Satan ne nguru wene ke òiki yensa yotu bu teri wete jaki te e diyè ke nyanḡwe mejasi me Njambiyè kò. ¹⁵ Dete, wune tî ngbakimanḡwe yí òeḡe nde, ònò be mesay bene ke bu sendi teri kpara botu be kele mesay me Njambiyè ne ngbenḡ baka na. Yasi wete, ke siyna jonḡwe dyan Njambiyè ta kelo ne bo beḡwe mekele man.

Mebone mete yi Pol sanḡwama nò ké

¹⁶ Mi ke kala lepò nde: Mumò tî òḡ mi nda lem na. Ma ndi wune, ḡe wune kwadye, wune kèn mbombu yí bu mi nda lem, né mi sendi lukse yotu mbe ne mbet. ¹⁷ Njel ndapi te yi mi ta tapita ndana yí lukse ne yotu mbe kinè wò ké ti wúla ke yi Nyanḡwe Kumande na. Ke yite mi ta tapita nda lem kinè dyanò na. ¹⁸ Ma nda yi budya bomò ke lukse yotu ke meyasi me meneti maka ké, mi ta lukse sendi yotu te yembe. ¹⁹ Wune ne dyanò, nduku? Ma wune ke nje kombile diyò lalè ke kòḡ botu bete be kinè dyanò baka. ²⁰ Wune ke diyò lalè ke kòḡ yan, jaye nde, bo kèl ne wune nda bebala, wenjile meyasi ke mebo mun. Wune ke jaye nde, bo òòku ke yotu yun, yeliye wune,

ko nye wune banji ke poko. ²¹ Ma mi ta lepo yike ne gba njon ke misi nde, wuse su ne teko gbate, keto wuse yeti ne deti te yi kelo ne wune nda bo na. Mi ta tapita ndana nda lem gbate. Nge mbanja mumo bofe kelo ko kwalo yasi te nda ndana yi lukse ne yotu ne, mi ma kelo ndi sendi dete yi lukse ne yembe. ²² 'Bo Behebere? Mi sendi mono Behebere nda bo. 'Bo botu be kando Isaraye? Mi sendi ngbak ngbak mono kando Isaraye. 'Bo benday be Abaraham? Mi sendi nday wene ne pitik. ²³ Bo botu be mesay be *Krist? Mi kwanma bo metu gomay. Yike yi mi lepima dete ke, mi lepinama nda mo boku. Ke nje te yi mesay, mi ke kelo mesay wondo biriki kwa bo. Ke nje te yi nyina jobo, bo nyinja mi ke jobo kwa bo. Ke nje te yi menjuruna, bo njuruma mi budyate kwa bo. Mengimo budyate mi dikima woko tul so. ²⁴ Ke jongwe dyembe Beyuden ngibila mi ne njambala menja yitan, njambala kamotati jo yitan jo yini. ²⁵ Bo njuruma mi ne ngbasi menja yitati. Bo lonma mi ne metari tu wete nde, ne bo wo mi. Kuka bimbinama, mi ke moyte kumo menja yitati. Mi kwanfya ndingele yeso wete ne ndingele tu wete ke bengila sine mekumbo ke man. ²⁶ Mi dikima ke mekendi budyate ne kol, e mi diki sangwa ne mebone ke sabiya meduku, sangwa ne beya yasi ke mebo me botu be gubo. Benjon bembe Beyuden ne baka be yeti Beyuden baka dikima tedye mi mebone. Mi dikima sangwa ne mebone ke medya, ke moy mekonkor ke no, bu sendi ke man. Mi dikima sangwa sendi ne mebone dete ke mebo me botu bete be dikima kelo ja nde,

bo bemaŋ busu baka. ²⁷ Mi dikima kelo mesay budfyate wondo biriki. Metu budfyate jako yeti. Ke yiŋa menŋimo mi dikima saŋgwa sendi ne nja ne yesidyε mɔrɔku. Mi dikima kiyɔ medye menŋimo budfyate. Sendi, duku ne diyo sokere dikima kwa mi. ²⁸ Mi saŋgwama ne meɔne dete budfyate, mi ti gwe ne lepɔ hene na. Mi ne yasi ndi wete yi jekε biye mi ke temɔ, yo nde, metu hene mi ke gwe kaŋ menjon me botu bete be tike temɔ ke yi Njambiyε baka hene. ²⁹ Ma mo te nda tekinate, ε mi diye kine nje be tekinate sine nye ko? Nda jatima ke beya nje, ε yo diye kine kwadye temɔ mbe ko? ³⁰ Ma nge be ndana nde, mi lɔksa yotu mbe, mi ta lukse gba yotu mbe ke meteko membe. ³¹ Njambiyε te Saŋgwe ne Nyangwe Kumande Yesus ke duwe nde, mi yeti ke kelo ja na. A ne luksa kpo ne kpo. ³² Ke ngimo te yi mi ba no ke Damas ke, Aretas ba kumande mate. Kum te ε ba nda ajiya wene ko tembidya bomo ke menumey me ndoko te yi litima dya ke nde, bo pem yasi, simande bo ta biye mi. ³³ Yasi wete, botu be Njambiyε nya mi ke wete nyangwe ndoko kwanɔye ke wete wunda te yi ba ke ndoko te ke pidye ke koŋ te. E mi diye no ke mebo mene.

12

Dimna meyasi mete yi Njambiyε

punja tedye Pol ke

¹ 'Ma mi lɔksa yotu mbe ke no mbombu, nduku? Ndi nde, yite yeti ke kame yaŋa na. Ko dete, mi ta lepina ndana ke kasi meyasi mete

yi Nyangwe Kumande kelma nde, mi bêña nda nyeno nè yike yi nye punja nye mi ké. ² Mi duwà mbaña Kriteñ, yo me kè muka mēsew kamò jò yini, Njambiyē kañma nye kumò ke ðyobò yitatite. Ho Njambiyē kañma nye ne yotu ne hene ne jem, ho mbam kò kúm mate ne mbaña nje nda nyeno, mi ti duwe na, ndi Njambiyē nyepò duwe. ³⁻⁴ Mi ke duwe gbate nde, Njambiyē kañma nye kenje ke *Paradis. Ho a kà mate ne yotu ne hene ne jem, ho a kén mate ne mbaña nje nda nyeno, mi ti duwe, ndi Njambiyē nyepò duwe. Ma numbu te yi nye wokuma mate ké, mumò tĩ pa lepò yo wete yesò na. Sendi, mumò tĩ lepi yo na. ⁵ Ke kasi njel mumò nda mbete, mi yakama lukse yotu mbe keto ne. Ma ndi nde, mi yeti ke kwadye lukse yotu mbe ne nguru wombe, soñe ndi ke meteko membe. ⁶ Yo nde, má kwadyikwe lukse yotu mbe ke yiña yasi, ma mi tí be lem na, keto yasi te yi mi ta lepò ké, gbakasi. Ma ndana mi pesima nde, kway kelò dete na, kambò wete mumò me nje lukse mi lanja meyasi mete yi mi kele nè yi mi lepe ké. ⁷ Yo nde, Njambiyē tedya mi nyangwe meyasi menori yi kwanma meyasi hene te yi bomò duwe ké. Dete, e nye nye yiña yasi ke yotu mbe yi kè tone mi ne hak, kambò me nje bendidye yotu mbe. Yo nde, Njambiyē jayma nde, wete jaki *Satan gēbita mi yí tedye mi mebòne dete, kambò me nje bendidye yotu mbe. ⁸ Mi ngwetama ne Nyangwe Kumande kumò menja yitati keto yasi yinori nde, tiso, a sòña mebòne mete ke yotu mbe. ⁹ Ma ko dete, a kpalma yenja nye mi nde: <Ngikwa te

yi mi kele ne we ké ma yaka, keto kome mumo be tekinate ké, yo komete yi nyanɔwe deti mbe kele mesay ke jonɔwe dɔyene ke menje hene.> Dete, mi ne mesosa yí lukse yotu mbe ndana ke meteko membe, né nyanɔwe deti *Krist dɔiy ke yotu mbe. ¹⁰ Yo keto te yite yi mi ne mesosa ke moy meteko membe, ko ke moy wunɔwa te yi bomo kele ne mi ké, ko nde, meyasi ke bano mi, ko ke nyanɔwe mebɔne mete yi bomo tedye mi ké, ko nde, temo mbe ke lekwe ne ges ges keto beya meyasi mete yi monde mi ké keto Krist ké. Yo nde, kome mi be tekinate, yo komete yi mi nje be ne deti.

¹¹ Mi me lem, yo wune kele nde, mi tãpitangwe dete. Yo nde, ma wune ne nguru wun lepe nye bomo nde, mi yaɔa, yeti mi na. Ma ko nde, mi yeti yaɔa na, mi ke duwe nde, botu bete be lepe lepo ne numbu nde, bo nyanɔwe botu be tomun baka ti kwã mi ko ne mbet ke yiɔa mono yaɔa na. ¹² Mi tedya wune nde, mi kpasa mo tomun *Krist ke mekele mete yi mi kelma ke njoka yun ké. Yo beɔnama dete ke kelna mesay ne nyanɔwe tiɔ ke menje hene, beɔna sendi ke meyekambiyɛ nè ke nyanɔwe meyasi nè ke nyanɔwe mekele mete yi mi dikima kelo ké. ¹³ Ma kimɔ yasi te nda yi mi kelma ne baɔa menjɔɔ me botu bete be tike temo ke yi Kumande Yesu, e mi dɔiyɛ kine kelo ne wune ké? Mi duwã nde, siya yasi te yi mi ti kele ne wune, yo nde, mi ti kwadyɛ sobidye wune mapi meyasi mete yi dikima bano mi ké na. Ma ke yite, wune bẽɔa mi ne ngwete ke beya yasi te yi mi kelma dete ne wune ké. ¹⁴ Wune bẽɔa, mi ta be ke kè ndana weri ke menɔa yitatite. Mi

tí sobidyε wunε mapi meyasi mete yi banε mi ké na, keto yeti meyasi yi mi s̄a ke mebo mun ké na, yasi wete, yo wunε ne ηguru wun yi mi s̄a. Keto yeti bonosike yakan̄gwe ndemo meyasi komo yí dalo ne botu bete be jama bo baka na, yo botu bete be jama bonosike baka kp̄al kelo dfete sungwe ne bono ban. ¹⁵ Ke yembe, mi mbe ne mesosa te yi nye meyasi hene te yi mi no ké yí kame ne wunε ko ndingele jon̄gwe dyembe ba! Ma ηge mi jeke kwadyε wunε dfete, 'yo má kpalo kelo ka nde, wunε kwadyikwe ndi mi ne mbet?

¹⁶ Ma wunε ke duwe nde, mi t̄i be nda mapi pele yun na. Yasi wete, ban̄a bomo ke njoka yun ke lep̄o nde, mi mo mesebila, mi dya yina yasi ke mebo mun ne nje likisi. ¹⁷ Ma mi d̄oku ba ke yotu yun ne nje te yen? 'Yo má nje be ka ne nje mban̄a mumo ke njoka botu bete be mi dikima tomo kenje weri baka? ¹⁸ Mi tomma Tit ne mbombu lep̄o nye nye nde, tiso, a k̄en k̄e beηe wunε. Mi kenja nye bene maη wusu ko. 'Tit má nje kelo ka yina yasi mate yí d̄oko no ke yotu yun? 'Sine bo t̄i be ndi ne kiya metake wete na? 'Sine bo t̄i kende ka ndi ke kiya nje wete na? ¹⁹ Wunε ke take njombu yana nde, yike hene yi wuse lepe ké, wuse kél dfete, ma wuse nje balo lepi ke mbombu yun. Yeti dfete na. Yasi te yi wuse lepe nye wunε ké, wuse lépi ke mbombu Njambiyε, keto sine be *Krist san̄gwate. Wunε njon̄, son̄ temo su, wuse kél meyasi maka hene dfete yí kame ne wunε, né wunε d̄oku d̄oko ke nje Njambiyε. ²⁰ Mi ke gwe kan̄ nde, mi k̄um weri dolo wunε ke teri te yi mi yeti ke kwadyε na, ho nde, wunε ta dolo mi ke

təri te yi wunε yeti ke kwadƳε na. Mi ke gwe kaŋ nde, mi dƳân dolɔ nde, metandɔ ke njoka yun, ho nde, ɓaŋa ne nyangwe temɔ sunƳwe ne ɓeso, ho dolɔ ɓaŋa ne temɔ ne jon jon sunƳwe ne njon yan, ho nde, ɓaŋa ne temɔ te yi sunƳwa meyasi tande yan. Mi ke gwe kaŋ nde, 'mi ta dolɔ ka ɓaŋa ke njoka yun ɓe diki kuto ka ɓeso? Ho ɓaŋa ɓe numbu yan ti yáki kɔŋ taŋ? Ho ɓotu ɓe susula yotu? Mi ke gwe kaŋ dete nde, mi ta dƳa yari dolɔ meyasi ne kpalak kpalak. ²¹ Mi ke gwe kaŋ nde, kome mi ta dƳa weri ké, Njambiyε ta kelɔ ka nde, njon ɓiya mi wolo keto yun. Mi ke gwe kaŋ nde, mi njáki kwedƳa nde, ɓaŋa ɓudƳa ɓotu ɓete ɓe kelma ɓeya yasi ne mbombu ɓaka tĩ pa yeŋsa temɔ tiko ɓeya mekele mete na. Mi ke gwe kaŋ nde, mi njáki dolɔ nde, ɓo ndi ke kè mbombu yí jonna ke moy kelna mekele me memi, ke kelna mewanja nè ke moy sap sap jonƳwe. Mi ke gwe kaŋ nde, ηƳε mi nje kwedƳa dete, misidƳε ta pundɔ ke misi membe.

13

Njena menƳite nè menyen

¹ Ma menƳa yitatite yi mi ta kè weri ké. Ke lepi te yi wuse ta ɓeηε ké, yo ta kwaŋna ndi nda yi yo ketinate ke mekana me Njambiyε nde: <Ke melepi hεε, lepi ɓiya mumɔ kome ɓomɔ yiba ho yitati ɓe dƳima ke mbey te lepe ndi kiya yasi wete.> ² Ke menƳa yibate yi mi ka no weri ké, ε mi si kombile lepina nyε wunε ke kasi lepi ké. Ma ndana, piŋɔ te yi mi tĩ pa kumɔ weri ké, mi ke kande ɓasidƳε nambε metɔ me ɓotu ɓete

be kelma beya yasi ne mbombu baka nè bukwe bomo te bari hene. Mi ke lepɔ nde: Kome mi ta kala kumɔ weri ké, ko mumɔ wete ne wete tí diyɔ na. ³ 'Nduku, wune ke kwadye duwe ne saɲsaɲ nde, *Krist ke kwɔ ne mi yí lepina nɔ? A ti kél mesay ne yele yele ke njoka yun na. Yasi wete, a kél yo ne nyanɲwe deti. ⁴ Yo nde, kome bo nɲbama nye ke kroa ké, a bɔ ne teko. Ma a ndana ne jon keto nyanɲwe deti Njambiyɛ. Ma wuse sendi ne teko sine be Krist. Ndi nde, yasi te yi wuse ta kelo sunɲwe ne wune ké ta tedye wune nde, sine be Krist ne jon ne nje nyanɲwe deti Njambiyɛ. ⁵ Wune ne nɲguru wun pɔn pa boɔe yotu yun yí beɲe, ho wune ke tiko temo gbate ke yi Yesus Krist. Wune ne nɲguru wun pɔn pa nembɛ sendi tɛri yun. 'Wune yeti ke duwe ka nde, Yesus Krist ke jonna ke yotu yun na? Ma nɲe be nde, wune tí pa kombile duwe dete na, yite wune balma ke boɔuna tikina temo te yi wune kelma ké. ⁶ Yasi wete, mi ke take nde, wune sima nembɛ duwe ndana yeɲ ne saɲsaɲ nde, wuse tí jɔsidye su womaɲa na, yite tedya nde, wuse kpasa botu be tomun. ⁷ Ma wuse ke nɲwɛta ne Njambiyɛ keto yun nde, wune tí kel se yiɲa beya yasi wete ne wete na. Wuse ti kél dete yí tedye bomɔ nde, wuse sima laɲsa ke mesay musu nde, wuse kpasa botu be tomun na. Wuse kpál nɲwɛta ne nye nde, wune kél ndi kimo yasi. Wuse ke nɲwɛta gbate dete, ko nde, baɲa bomɔ ke beɲe yan nde, wuse jɔsidya ke mesay musu. ⁸ Wuse lépi dete, keto wuse ti yaka lɔ dyambi sunɲwe ne gbakasi na. Yasi wete, wuse yakama

kelo meyasi ndi keto gbakasi. ⁹ Yo nde, wuse ne mesosa kome wuse be ne meteko, wune ke kpalo be yun ne deti. Yasi te yi wuse diye Njambiyè ke moy menkweta musu ké, yo nde, wune doko doko ke nje wene ke meyasi hene. ¹⁰ Yori yi mi kete meyasi maka kande kenje wune pinjo te yi mi yeti ke njoka wun ké, kamba mi nje njangwe yotu yi ndeye wune kimo ndeynate kome mi ta dya weri ké. Nyangwe Kumande nya mi deti te yi kelo dete yi kame ne wune, né wune doko doko ke nje Njambiyè, yeti yi bekidya yun na.

¹¹ Wune njon, yi sidye no, mi ke lero nye wune nde: Wune sosangwe, sa sendi nje te yi doko doko ke nje Njambiyè ke meyasi hene. Baka nyeki beso deti ke temo. Metake mun beki ndi wete. Wune jonangwe ne te tande yun. Dete, Njambiyè te njuku mekwadya ne njuku te jonngwe ta diyo wune bo. ¹² Wune nyennangwe tande yun, wusa nda botu be Njambiyè. Botu be Njambiyè be diye wonga hene baka ke nyeno wune. ¹³ Ngikwa te yi wule ke yi Nyangwe Kumande Yesus Krist, mekwadya mete yi wule ke yi Njambiyè ne sangwa metemo te yi Kimo Sisij diki kelo ké kelangwe dete ne wune hene.

Μελεπι με Njambye Jonja Mbon
Kako: Μελεπι με Njambye Jonja Mbon New
Testament
Le Nouveau Testament en langue kako (kako-est)
Cameroun et RCA

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kako)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

01d5712f-3809-5574-9928-b20d539536e3